

Línia 2. Implicació dels professionals

Departament de Salut. Generalitat de Catalunya.

Text adaptat del Pla de salut de Catalunya 2016-2020 publicat pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Podeu trobar el document complet a: http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/Pla_salut/

Introducció

El Pla de salut de Catalunya 2016-2020 defineix les línies d'actuació que han de dur a terme els professionals del sistema sanitari. Per aquest motiu és estratègic comptar amb la seva aliança i participació. Els professionals han d'adquirir, mantenir i millorar les competències necessàries per realitzar les actuacions definides en les línies esmentades. Aquestes competències han de ser coherents amb els estàndards de qualitat que el mateix Pla de salut els exigirà, de manera que cal pensar quines estratègies s'han d'implementar per promoure la millora constant de la qualitat a través del creixement competencial dels professionals.

La Direcció General d'Ordenació Professional i Regulació Sanitària (DGOPRS), i més concretament la Subdirecció General d'Ordenació i Desenvolupament Professional (SGODP), despleguen polítiques que promouen el desenvolupament professional i és en aquest sentit que aquestes polítiques han de convergir en aquesta línia del Pla de salut. Això es concreta en els dos primers projectes d'aquesta línia. El primer té a veure amb la creació d'un sistema que permeti als professionals elaborar i implementar un pla individual de desenvolupament que s'ajusti a les línies del Pla de salut i que serveixi per valorar el nivell de creixement assolit en cada cas i per estimular el progrés continuat al llarg de tota la vida professional. El segon projecte té a veure amb el foment de la participació dels professionals en allò que es refereix a la protecció de la seva autonomia d'actuació, una autonomia que està garantida per un cos propi de coneixements i competències que assegurin una atenció correcta al ciutadà.

Finalment, el tercer projecte d'aquesta línia, promogut per la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació, fa referència al lideratge dels professionals al si de les organitzacions sanitàries. Els nous models de salut i de professionalisme, profundament interrelacionats, situen el mateix professional com a motor de canvi dins de les institucions i fan imprescindible l'emergència de figures de lideratge a diferents nivells perquè els processos de progrés es consolidin.

Projecte 2.1. Elaboració i implantació del Pla de desenvolupament professional continuat

Els professionals han de ser capaços d'implementar i dur a terme les accions que els calen per mantenir i millorar la seva competència. És una obligació ètica que tenen i el sistema de salut els ho ha de facilitar. La formació continua constitueix tradicionalment el pilar sobre el qual es realitzen aquestes accions, però el paradigma del desenvolupament professional no es clou només amb les activitats educatives que se'n desprenen. Tot allò que forma part de la pràctica professional, la docència, la recerca i que serveix per millorar la competència i, per tant, la qualitat de la feina, també ha de formar part del conjunt d'accions que s'anomenen *desenvolupament professional*.

Aquest projecte pretén elaborar un pla (PDPC) que orienti aquest procés conjuntament amb els organismes i les entitats que representen els professionals.

Objectiu per a 2020

Haver implementat un sistema de reconeixement del desenvolupament professional que permeti demostrar el nivell competencial assolit i que ajudi cada professional a progressar de manera contínua en la millora de la seva qualitat de treball.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

- Definir els àmbits professionals d'actuació a partir de les professions i dels professionals sanitaris.
- Acordar els continguts i tipus d'accions que cal tenir en compte per a la valoració del desenvolupament professional.
- Proposar els instruments per mesurar o valorar les accions abans consensuades i establir els procediments per fer-ne ús.
- Consensuar mecanismes de reconeixement de les accions valorades i dels possibles nivells assolits.
- Dur a terme una experiència pilot d'implementació del PDPC.
- Esmenar i corregir el PDPC en aquells aspectes que indiqui l'experiència pilot.
- Desplegar la implementació del PDPC a tot el sistema.

Fita més destacada per al juny de 2017

Redacció d'un document que concreti tots els aspectes del PDPC: professionals a qui s'adreça, continguts competencials que cal valorar, instruments i procediments de mesura, definició dels nivells que cal assolir i estratègia d'implementació.

Activitats inicials

Fer grups de treball que tinguin l'objectiu d'elaborar una enquesta d'opinió sobre els aspectes que cal tractar abans esmentats.

Fer el llançament d'un estudi de tipus del mètode Delphi amb l'enquesta elaborada i amb l'objectiu de prioritzar els punts que cal tractar en el PDPC.

Fer la redacció tècnica del PDPC d'acord amb els resultats de l'enquesta i l'ordre de prioritats establertes.

Ratificar el PDPC pels consells de participació de la SGODP com ara el Consell de les Professions Sanitàries de Catalunya, el Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries, el Consell de la Profesió Mèdica de Catalunya, el Consell de la Profesió Infermera de Catalunya.

Projecte 2.2. Impuls dels òrgans de participació del Departament de Salut en matèria d'ordenació i desenvolupament professional

El sistema de salut necessita que els seus professionals posin en comú les seves aportacions ja que són els professionals els que materialitzen els canvis que fan avançar les organitzacions i la prestació dels serveis assistencials. En aquest sentit, esdevé un aspecte clau per orientar les polítiques sanitàries en matèria d'ordenació professional escoltar els professionals, o els seus representants, sobre la formació especialitzada i continuada, sobre la revisió periòdica de les competències i sobre tots aquells aspectes que incideixen en l'exercici professional i la pràctica clínica.

Per això, es planteja com a repte prioritari dur a terme, de manera participada i a través de l'impuls i l'actualització dels òrgans de participació del Departament de Salut en matèria d'ordenació i desenvolupament professional, el pla per al reconeixement del desenvolupament professional i també regular alguns àmbits d'actuació dels professionals d'infermeria com ara la indicació, l'ús i l'autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris.

Objectius per a 2020

Mantenir una interlocució permanent i fluida amb els representants dels professionals sanitaris per tal que assessorin el Departament de Salut en totes aquelles matèries que incideixen en les polítiques d'ordenació i desenvolupament professional, amb l'objectiu últim de millorar la

pràctica assistencial a través dels nivells de competència, l'acreditació i la reacreditació periòdica dels professionals.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

– Donar estabilitat als òrgans de participació professional existents al Departament de Salut, a través de reunions periòdiques que garanteixin la interlocució i la participació dels professionals sanitaris en les polítiques relacionades amb l'ordenació i el desenvolupament professional.

– Impulsar altres mecanismes de participació dels professionals que els permeti influir en les polítiques de planificació, ordenació i desenvolupament professional.

– Crear una xarxa sentinella de professionals sanitaris que informin, aconsellin i assessorin el Departament de Salut en aquells aspectes en què són competents.

Fites més destacades per al juny de 2017

– Refundació del Consell de la Profesió Mèdica de Catalunya (CPMC) i acord amb el Consell de les Professions Sanitàries de Catalunya (CPSC), el Consell de la Profesió Infermera de Catalunya (CPIC) i Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS) sobre la configuració i la implantació del Pla de desenvolupament professional a Catalunya (PDPC).

– Elaboració de la disposició normativa reguladora de la indicació, l'ús i l'autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris per part dels professionals d'infermeria, amb la participació de les parts implicades.

Activitats inicials

Dissenyar estratègies participatives.

Actualitzar els representants del CPMC i del CPIC i reunir, com a mínim una vegada, tots els òrgans de participació esmentats per escoltar-ne les propostes pel que fa als objectius d'aquesta línia.

Presentar davant del CPSC, el CPMC, el CPIC i el CCFCPS un pla de desenvolupament professional continuat perquè s'examini.

Fer participar el CPIC en el desplegament normatiu per a la indicació, l'ús i l'autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris per part dels professionals d'infermeria.

Projecte 2.3. Desenvolupament organitzatiu i lideratge dels professionals

La transformació del sistema de salut passa per reforçar la identificació i la potenciació de líders professionals que s'impliquin en aquest canvi. La naturalesa de la tasca d'atenció a la salut comporta valors de solidaritat, altruisme i compromís social que generen un potencial de lideratge professional, tan des del punt de vista assistencial com organitzatiu. L'emergència i el desenvolupament de les iniciatives i la implicació professional està

fonamentalment condicionada per l'ecosistema de les organitzacions on les persones desenvolupen la seva tasca assistencial. Crear un entorn favorable en les organitzacions sanitàries és un pas primordial per a l'emergència d'aquests lideratges i per a la millora del benestar dels seus professionals.

Objectiu per a 2020

Potenciar eines que facilitin la participació i el lideratge dels professionals en el funcionament organitzatiu i del sistema sanitari.

Eixos de treball amb perspectiva 2020

– Elaborar un document marc on es defineixi el paper dels professionals en la transformació del sistema de salut i es formulin recomanacions per al desenvolupament de formes d'organització que afavoreixin la progressió de lideratges professionals.

- Crear mecanismes que afavoreixin la confluència entre els valors professionals i els valors de les organitzacions.
- Identificar indicadors per avaluar la participació dels professionals en el sistema de salut.
- Definir i implementar estratègies de formació per potenciar els lideratges emergents.
- Dissenyar un model de benchmarking i seguiment sobre innovació organitzativa i lideratge professional.

Fita més destacada per al juny de 2017

Elaboració d'un document marc que defineixi les àrees d'actuació i recomanacions operatives per fomentar la participació i el lideratge dels professionals en el marc d'un nou model de desenvolupament organitzatiu.

Activitats inicials

Crear grups de treball, amb la participació dels diferents agents del sistema, per a l'elaboració del document marc.